

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Typografie a publikování – 4. projekt

Citace publikací

1 Typografie

1.1 Definice

Typografie je umělecko-technický obor zabývající se tiskovým písmem. V oblasti typografie se můžeme setkat s pojmy mikrotypografie a makrotypografie. Mikrotypografie se zabývá uměleckou tvorbou písma, zatímco makrotypografie se zabývá umístěním písma na stránku, proporcemi titulků, textů, a podobně. V češtině ji nazýváme grafickou úpravou, viz [10].

1.2 Typografická pravidla

I pro typografii existují určitá pravidla, která bychom měli dodržovat. Text je potom lépe čitelný, lépe působí na čtenáře a vypadá dobře. Tato pravidla bychom měli dodržovat obvláží při psaní úředních dopisů nebo životopisů. Některá základní pravidla, která bychom měli dodržovat jsou například správná volba písma, mezislovní mezery či mezery u interpunkce, dělení slov, závorky, pomlčky, a další. Podrobnosti k takovýmto a dalším pravidlům lze nalézt v [6].

1.3 Formáty materiálů používaných v typografii

Nejčastěji používaným materiálem v typografii dnes je papír nebo elektronický formát (PDF). Rozlišujeme hrubé a konečné formáty, a také spoustu různých rozměrů. Každý z nás určitě zná formát A4, málokdo ale ví, že přesné rozměry formátu A4 jsou 210x297 mm nebo, že v Severní Americe se používají formáty Legal a Letter. Podrobné informace lze nalézt v [3].

1.4 Písmo

V typografii se často setkáváme s pojmem písmo. Je to psané vyjádření zvukové podoby jazyka, nejčastěji latinka, azbuka nebo arabské písmo. Font je pak soubor znaků abecedy graficky provedený stejným stylem. Mezi známé fonty řadíme například Times New Roman nebo Arial. Dále u písem rozlišujeme jejich proporcionalitu, klasifikaci, velikost, apod. (viz [2])

Někteří lidé se fontům věnují, kupříkladu Nils Thomsen navrhnul nové typy fontů Pensum trilogy dle [8] nebo specialistka Dr. Shellyová, která vyučuje v USA grafický design a patří mezi zakladatele TypeCamp, kempů pro lidi, které zajímá typografie, design a písma, jak je uvedeno v [1].

1.5 Responsive Web Design

Responsive Web Design (RWD) je populární internetový koncept uvedený zhruba před 5 lety. Jedná se o koncept způsobu stylování webových stránek tak, aby byly optimalizovány na všech různých zařízeních. Podstatnou součástí tohoto konceptu je také typografie viz [9].

2 L^AT_EX

L^AT_EX je sázecí prostředí, které je rozšířením původního programu T_EX (viz [4]). Jak je uvedeno v [7], prvním „programátorem“ formátu pro T_EX byl jeho samotný autor Donald Knuth. Tento formát pak nazval plain (odtud říkáme plain T_EX).

V L^AT_EXu se většinou setkáváme se dvěma druhy sazeb, velmi často užívaná je sazba hladká. Ta obsahuje plynulý text, je sazbou jednoho typu a stupně písma a je určena šířka odstavce, jak je uvedeno v [5].

Literatura

- [1] Budrick, C.: Typography Inspiration from Dr. Shelley Gruendler. *PRINT*, říjen 2015.
URL <https://www.printmag.com/imprint/typography-inspiration-from-dr-shelley-gruendler/>
- [2] Cvingrářová, E.: *Počítače v chemii*. Bakalářská práce, Masarykova univerzita. Pedagogická fakulta. Katedra chemie, 2011.
- [3] design & html Janak: - - FORMÁT - -. [online], 2001, [viděno 6. 4. 2020].
URL <http://www.typografie.unas.cz/format.html>
- [4] Krishnan, E. (editor): *LATEX TUTORIALS — A PRIMER*, kapitola 1. Trivandrum 695014, India: Indian TEX Users Group, September 2003, s. 7–16.
- [5] Kubovvá, M.: *Kontrola typografie v Adobe InDesign*. Bakalářská práce, Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta aplikovaných věd. Katedra informatiky a výpočetní techniky, 2011.
- [6] Milan Keršláger: Typografická pravidla. [online], 2016, [viděno 6. 4. 2020].
URL https://www.pslib.cz/milan.kerslager/Typografick%C3%A1_pravidla
- [7] Olšák, P.: *Typografický systém TeX*, kapitola 3. Brno, Česká republika: Brno : Konvoj, 2000. – 300 s., druhé vydání, 2016, ISBN 80-85615-91-6, s. 34–35.
- [8] STAFF: The making of a type trilogy. [online], březen 2020, [viděno 6. 4. 2020].
URL <https://www.typemag.org/post/googe-fonts-new-storefront>
- [9] Vasile, C.: Responsive Typography in Web Design: Understanding and Using. *designmodo*, listopad 2012, [viděno 6. 4. 2020].
URL <https://designmodo.com/responsive-typography/#responsive-typography-examples>
- [10] Wikipedia contributors: Typografie. [online], 2019, [viděno 6. 4. 2020].
URL <https://cs.wikipedia.org/wiki/Typografie>